

प्रधान मंत्री आदर्श ग्राम योजना
निवड केलेल्या गावासाठी मंजूर निधी खर्च
करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग
शासन निर्णय, क्रमांक: प्रगायो-२०२१/प्र.क्र.०९/अजाक
मंत्रालय विस्तार, मुंबई - ४०० ०३२.
दिनांक : २२ मार्च, २०२१.

वाचा:

- शासन निर्णय, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, क्रमांक: प्रगायो-२०१९/प्र.क्र.१०३/अजाक, दिनांक २६ ऑगस्ट, २०१९.
- समाज कल्याण आयुक्तालयाचे पत्र, दिनांक २३ डिसेंबर, २०२०.
- सहाय्यक आयुक्त, समाज कल्याण, यवतमाळ यांचे पत्र दिनांक ०५ ऑक्टोबर, २०२०.

प्रस्तावना:

केंद्र शासनाच्या सामाजिक न्याय व अधिकारीता मंत्रालयाने सन २००९-१० या वर्षापासून प्रायोगिक तत्वावर प्रधान मंत्री आदर्श ग्राम योजना लागू केलेली आहे. सदर योजनेतर्गत अनुसूचित जातीची ५०% पेक्षा अधिक लोकसंख्या असलेल्या गावांत पाणी पुरवठा, रस्ते इत्यादी मुलभूत सोयीसुविधांची कामे व इतर उपक्रम राज्य शासनाच्या इतर योजनांशी मेळ घालून (Convergence of the Schemes) मंजूर केली जातात. या योजनेसोबतच राज्य शासनाच्या विविध विभागांमार्फत राबविण्यात येणाऱ्या कल्याणकारी योजनांची सदर गावांमध्ये अंमलबजावणी करून सदर गावांचा सर्वांगीण विकास करणे हा या योजनेचा मुख्य हेतू आहे. सदर योजनेतर्गत संबंधित गावात मुलभूत सोयी सुविधा उपलब्ध करणे व गावातील सर्व नागरीकांचे जीवनमान उंचावणे हा प्रमुख हेतू आहे. सदर योजनेतर्गत मंजूर निधी खर्च करताना केंद्र शासनाच्या व राज्य शासनाच्या इतर योजनांतून प्राप्त झालेला निधी व प्रधान मंत्री आदर्श ग्राम योजनेतर्गत मिळणारा निधी यांचा मेळ घालून (Convergence) योजना/ कार्यक्रम राबविणे अपेक्षित आहे.

उपरोक्त वस्तुस्थितीच्या पार्श्वभूमिवर सदर योजना महाराष्ट्र राज्यात प्रभावीपणे राबविण्यासाठी विविध पातळीवरील समित्यांचे गठन करणे व क्षेत्रिय अधिकाऱ्यांना सविस्तर मार्गदर्शक सूचना उपरोक्त वाचा १ येथील शासन निर्णय, दिनांक २६ ऑगस्ट, २०१९ अन्वये देण्यात आलेल्या आहेत.

केंद्र शासनाच्या सामाजिक न्याय व अधिकारीता मंत्रालयाने सन २०१८-१९ व १९-२० या वर्षात खालील गावांचा समावेश आहे.

- गांधीनगर, ता. दिग्रस, जि. यवतमाळ
- सत्तरमाळ, ता. नेर, जि. यवतमाळ

सन २०१९च्या जनगणनेनुसार गांधीनगर या गावच्या ११९२ लोकसंख्येपैकी अनुसूचित जातीची लोकसंख्या ७ (सात) आहे. त्यामुळे सदर गाव वगळण्यात यावे आणि सत्तरमाळ हे गाव नेर तालुक्यात नसून पुसद तालुक्यात आहे, त्यामुळे तसे दर्शविण्यात यावे, याबाबत निर्णय घेण्याचे उपरोक्त वाचा ३ येथील सहाय्यक आयुक्त, समाज कल्याण, यवतमाळ यांच्या दिनांक ०५ डिसेंबर, २०२०च्या पत्रान्वये शासनाच्या विचाराधिन होते.

शासन निर्णय:

सन २०११च्या जनगणनेनुसार गांधीनगर या गावच्या ११९२ लोकसंख्येपैकी अनुसूचित जातीची लोकसंख्या ७ (सात) आहे. सद्या सन २०२१ सुरु आहे. गेल्या १० वर्षात सदर गावची लोकसंख्या वाढल्याची शक्यता नाकारता येत नाही. सदर गावासाठी मंजूर करण्यात आलेला निधी सदर गावाच्या सर्वांगिन विकासाकरिता खर्च करण्यात यावा. या शिवाय, तेथील अनुसूचित जातीच्या नागरिकांच्या गरजाही विचारात घेऊन सदर निधी खर्च करण्यात यावा. यास्तव, सदर गाव प्रस्तुत योजनेमधून वगळण्यात येऊ नये. तसेच, सत्तरमाळ हे गाव पुसद तालुक्यात दर्शविण्यात यावे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतरथळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक २०२१०३२३१५३००५४५२२ असा आहे. सदर शासन निर्णय डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात आलेला आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(दि.रा.डिंगळे)
सह सचिव, महाराष्ट्र शासन.

प्रत,

१. आयुक्त, समाज कल्याण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे,
२. प्रादेशिक उप आयुक्त, समाज कल्याण विभाग, सर्व,
३. सहाय्यक आयुक्त, समाज कल्याण, सर्व,
४. जिल्हा समाज कल्याण अधिकारी, जिल्हा परिषद, सर्व,
५. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता)-१, महाराष्ट्र, मुंबई,
६. महालेखापाल (लेखापरिक्षा)-१, महाराष्ट्र, मुंबई,
७. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता)-२, महाराष्ट्र, नागपूर,
८. महालेखापाल (लेखापरिक्षा)-२, महाराष्ट्र, नागपूर,
९. संचालक, लेखा व कोषागारे संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई,
१०. कोषागार अधिकारी, सर्व जिल्हे,
११. सर्व मंत्रालयीन विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
१२. सर्व कार्यासने, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
१३. निवड नस्ती/अजाक.